

**Toets Ecologische Hoofdstructuur
bestemmingsplan Dorpsplan Austerlitz**

Opdrachtgever: Mees Ruimte & Milieu
De heer M. Andela
Postbus 754
2700 AW Zoetermeer

Versienummer: Definitief 2.0

Datum: 27 februari 2016

Auteur: mevrouw ir. L. Dresmé

Paraaf:

Rijdsdal

Colofon

Dresmé&vanderValk

Middenduinerweg 81

2082 LC Santpoort-Zuid

+31 (0)6 47570615

linda@dresmevandervalk.nl

www.dresmevandervalk.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch op geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Dresmé&vanderValk

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding.....	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Methode	4
1.3 Plangebied	4
1.4 Indeling van de rapportage.....	6
2 Provinciaal beleid	7
2.1 Achtergrond gebiedsbescherming	7
2.2 Provinciaal beleid	8
3 WEZENLIJKE KENMERKEN EN WAARDEN.....	9
3.1 Methode	9
3.2 Bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem, inclusief de vereiste omgevingsfactoren (zoals donkerte, bodem, water en milieu) & de aanwezigheid van bijzondere soorten.....	9
3.3 De robuustheid en aaneengeslotenheid van de EHS & De verbindingsfunctie van het gebied voor soorten en ecosystemen	11
3.4 Reliëfbeleving en extreme historische gelaagdheid	12
4 Beslisboom	13
4.1 De oriëntatie	13
4.2 Het ecologische onderzoek.....	14
4.3 Significante aantasting	15
5 Conclusie	17
Literatuurlijst	18

1 INLEIDING

In december 2015 is een Toets aan de EHS uitgevoerd voor het bestemmingsplan Dorpsplan Austerlitz. De planlocatie is gelegen in Austerlitz, gemeente Zeist in de provincie Utrecht.

1.1 Aanleiding

Een relatief klein deel van het bestemmingsplan Dorpsplan Austerlitz is gelegen in de EHS. Om de natuurwaarden en de effecten op de EHS als gevolg van de woningbouw te bepalen is begin 2015 een oriënterend ecologisch onderzoek, in de vorm van een quickscan, uitgevoerd. Op basis van het invullen van de 'beslisboom' van de provincie Utrecht zijn de effecten op de EHS bepaald. De bevindingen zijn gerapporteerd in 'Ecologische quickscan met nee tenzij toets' van juli 2015 (J.M. Perk, Koenders & Partners). Geconcludeerd is onder andere dat sprake is van significante aantasting (p.5) en dat het plan een groot openbaar belang dient. Provincie Utrecht heeft in de beoordeling vraagtekens gezet bij het groot openbaar belang en daarnaast is het volgens de provincie niet duidelijk, waarop de beoordeling dat sprake is van significante aantasting (in de beslisboom) is gebaseerd. De provincie heeft geoordeeld dat een (aanvullend) Nee tenzij onderzoek nodig is.

De provincie heeft aangegeven dat de beoogde ontwikkelingen binnen de EHS pas mogelijk is, als deze ontwikkelingen niet leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS. De beoordeling in hoeverre sprake is van aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken op de EHS worden getoetst in onderhavige rapportage. Het doel van onderhavige toets aan de EHS is om de volgende vragen te beantwoorden:

- Wat zijn de wezenlijke waarden en kenmerken van de huidige en toekomstige EHS ter plaatse?
- Hoe ziet de beslisboom eruit als deze onderbouwd wordt ingevuld?
- Wat is de verandering in toekomstig ruimtegebruik?
- In hoeverre zijn de effecten significant als gevolg van de voorgenomen woningbouw en het gebruik van het plangebied?

1.2 Methode

Eerst wordt het wettelijk kader van de rijksoverheid en het beleidskader van de provincie Utrecht ten aanzien van de EHS in kaart gebracht. Daarna worden de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS inzichtelijk gemaakt. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de bevindingen van het nadere onderzoek naar flora, vleermuizen en reptielen (zandhagedis, levendbarende hagedis en hazelworm) die in de zomer van 2015 is uitgevoerd. Voorts wordt de beslisboom met onderbouwing ingevuld.

1.3 Plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Schoolweg en Weideweg in Austerlitz. Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden. Deelgebied 1 bestaat uit de school met de directe omgeving en deelgebied 2 bestaat uit de paardenweiden, houthandel met opslag inclusief de woning en opstallen aan de Weideweg 42. Deelgebied 2 is circa 6 ha groot. In afbeelding 1 is het plangebied weergegeven.

Afbeelding 1. Plangebied dat is onderzocht (bron: Mees Ruimte & Milieu)

Deelgebied 1, de school en het schoolplein, worden in deze Toets EHS buiten beschouwing gelaten, omdat dit deelgebied geen onderdeel uitmaakt van de EHS. Afbeelding 2 laat de EHS ter plaatse van het plangebied zien. Een relatief kleine strook (130 x 30 m) aan de oostzijde van plangebied 2 is aangewezen als EHS. In het bestemmingsplan Dorpsplan Austerlitz krijgt deze strook de bestemming bos, terwijl de bestaande bestemming bedrijf (houthandel) is. Het feitelijke eigendom van de strook die in de EHS is gelegen, wordt overgedragen aan de toekomstige eigenaren van de woningen. Deze strook bos wordt onderdeel van de relatief lange achtertuinen, zie ook afbeelding 9.

Afbeelding 2. Locatie van het plangebied in de EHS (bron: Ruimtelijkeplannen.provincie-Utrecht.nl)

1.4 Indeling van de rapportage

Onderliggende rapportage bestaat uit vijf hoofdstukken. Hoofdstuk 2 bestaat uit de beschrijving van het provinciaal beleid en de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS binnen het bestemmingsplan Dorpsplan Austerlitz. In hoofdstuk 3 is de 'beslisboom' ingevuld en van een onderbouwing voorzien. Hoofdstuk 5 bestaat uit de conclusies.

2 PROVINCIAAL BELEID

2.1 Achtergrond gebiedsbescherming

Bepaalde natuurgebieden zijn beschermd doordat deze zijn aangewezen als Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet). Hierin zijn de reeds bestaande Staatsnatuurmonumenten en Beschermden natuurmonumenten ook opgenomen. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Ook (nieuwe) activiteiten buiten de Natura 2000-gebieden kunnen effecten hebben op beschermde gebieden en kunnen op basis van de Natuurbeschermingswet worden belemmerd.

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot aantasting van de wezenlijke kenmerken van het gebied. Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status als EHS niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging (Wet ruimtelijke ordening, hierna WRO) een rol te spelen. In 2013 heeft provincie Utrecht de EHS in de Structuurvisie 2013-2028 opnieuw vastgesteld op kaart, waarbij de grenzen van de EHS in het plangebied zijn gewijzigd. Voor de inwerkingtreding van de Structuurvisie 2013-2028 was het streekplan 2005-2015 van kracht waarin de EHS als groene structuur was aangeduid. Austerlitz en omgeving viel toen niet binnen de contouren van de groene structuur, zie afbeelding 3.

Afbeelding 3. Locatie van het plangebied in de groene contour (bron: <https://webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart>)

2.2 Provinciaal beleid

In tekstbox 1 is artikel 4.11 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening weergegeven, waarin de EHS is beschreven. De geometrische vastlegging van de EHS-gebieden is geregeld in de Structuurvisie 2013-2028 en is weergegeven op afbeelding 2.

tekstbox 1. Provinciale Ruimtelijke Verordening

Artikel 4.11 Ecologische hoofdstructuur

1. Als 'Ecologische hoofdstructuur' wordt aangewezen het gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op de kaart Natuur.
2. Een ruimtelijk plan bevat bestemmingen en regels die de wezenlijke kenmerken en waarden beschermen, in stand houden en ontwikkelen.

Het bepalen van de nadelige effecten van een plan wordt schriftelijk vastgelegd door de initiatiefnemer waarbij beoordeeld wordt of de wezenlijke kenmerken en waarden significant worden aangetast. In de toelichting is aangegeven dat als het gaat om wezenlijke kenmerken en waarden, gedacht moet worden aan:

- De aanwezigheid van zones met bijzondere ecologische kwaliteit (bijzondere samenhang abiotische en biotische kenmerken, goed ontwikkelde systemen, zoals waardevolle oude boskernen);
- Gebieden die bepalend zijn voor de aaneengeslotenheid en robuustheid van de EHS;
- De aanwezigheid van bijzondere soorten;
- De aanwezigheid van essentiële verbindingen (bijvoorbeeld foerageer- en migratieroutes). De natuurdoelstellingen worden uitgewerkt in het Natuurbeheerplan 2013. Inmiddels is een Natuurbeheerplan 2016 vastgesteld.

De provincie heeft de volgende instrumenten benoemd voor ontwikkelingen binnen de EHS:

1. Uitbreiding van geringe omvang bij bestaande functies. Kleinschalige ontwikkelingen in de EHS zijn mogelijk mits ze aansluiten aan een bestaande andere functie en ze op al verstoord terrein plaats vinden;
2. Plussen en minnen/ mitigeren. Het negatieve effect van een ontwikkeling kan met voor natuur positieve ingrepen worden opgeheven zodat er geen sprake is van een significante aantasting van de EHS;
3. Herbegrenzing van de EHS. Bij kleinschalige ontwikkelingen kan het instrument herbegrenzing worden ingezet, mits dit leidt tot een gelijkwaardige of betere kwaliteit van de EHS;
4. Saldobenadering. Toe te passen bij een combinatie van ontwikkelingen die in een gezamenlijk ruimtelijk plan worden opgepakt en die per saldo een meerwaarde voor natuur opleveren.

3 WEZENLIJKE KENMERKEN EN WAARDEN

3.1 Methode

In de EHS-Wijzer van de provincie Utrecht is aangegeven op welke wijze getoetst dient te worden aan de EHS. Hierin komen 6 toetsingscriteria aan de orde:

1. Bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem, inclusief de vereiste omgevingsfactoren (zoals donkerte, bodem, water en milieu).
2. De robuustheid en aaneengeslotenheid van de EHS
3. De aanwezigheid van bijzondere soorten
4. De verbindingfunctie van het gebied voor soorten en ecosystemen
5. Behoud van oppervlakte
6. Behoud van samenhang

De bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem, inclusief de vereiste omgevingsfactoren (zoals donkerte, bodem, water en milieu) is samen met toetsingscriterium 3, de aanwezigheid van bijzondere soorten, beschreven. De verbindingfunctie van het gebied voor soorten en ecosystemen (criterium 4), het behoud van oppervlakte (criterium 5) en behoud van samenhang (criterium 6) zijn opgenomen in het toetsingscriterium 2 van de EHS-Wijzer: De robuustheid en aaneengeslotenheid van de EHS. De 6 toetsingscriteria zijn derhalve beschreven in twee paragrafen. De reden hiervoor is dat deze criteria elkaar grotendeels overlappen. Door de 6 criteria samen te voegen tot 3 criteria wordt voorkomen dat onderwerpen telkens herhaald worden. Door deze criteria samen te voegen komen wel 6 criteria aan bod.

Voorts zijn de zes algemene toetsingscriteria aangevuld met de kernkwaliteiten die genoemd zijn in het Natuurbeheerplan 2016. Het plangebied is onderdeel van het deelgebied Utrechtse heuvelrug. De kernkwaliteiten voor de Utrechtse heuvelrug (Natuurbeheerplan, 2016) zijn:

- Robuuste eenheid
- Reliëfbeleving
- Extreme historische gelaagdheid

Aanvullend op de toetsingscriteria van de EHS-wijzer zijn de *extreme historische gelaagdheid* en *reliëfbeleving* beoordeeld. De kernkwaliteit robuuste eenheid van het natuurbeheerplan 2016, komt terug in het toetsingscriterium 2, de robuustheid en aaneengeslotenheid van de EHS, van de EHS-wijzer.

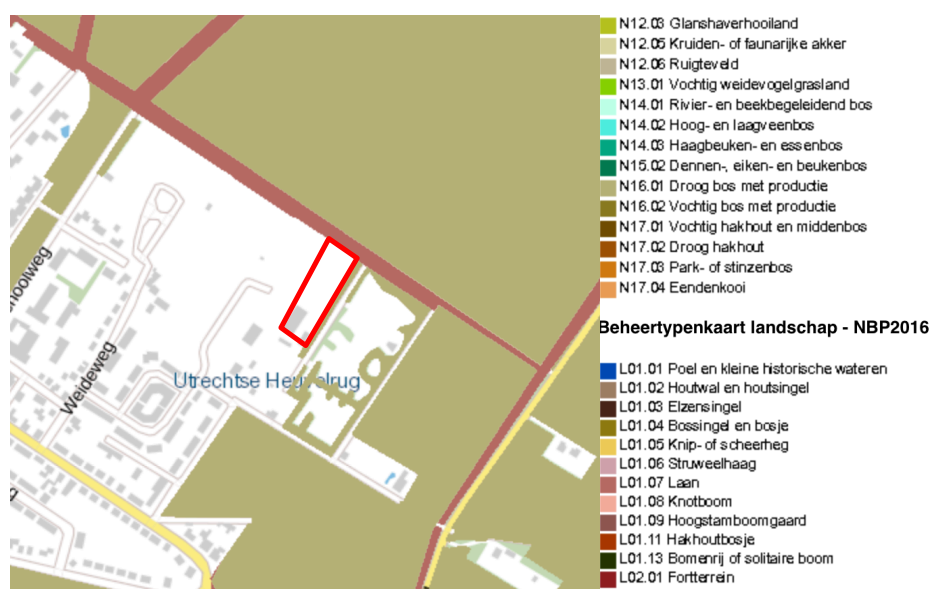
3.2 Bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem, inclusief de vereiste omgevingsfactoren (criteria 1) & de aanwezigheid van bijzondere soorten (criteria 3)

Volgens de kaartenbijlage van het Natuurbeheerplan 2016 is de EHS binnen het plangebied, niet aangeduid als specifieke waarde, zie afbeelding 4. Alleen een strook grenzend aan de oostzijde van het plangebied, evenals het gehele omringende gebied, is aangeduid als beheertype N16.01 Droog bos met productie¹.

¹ Opvallend is dat de Schoolweg in het Natuurbeheerplan 2015 is aangeduid als beheertype N16.01 Droog bos met

Momenteel bestaat de EHS binnen het plangebied uit erfverharding, opslag van hout en andere materialen. Dat de bestaande houthandel niet is aangeduid als natuurbeheertype in het Natuurbeheerplan komt overeen met de huidige situatie. De huidige ecologische waarde bestaat uit de stapels hout die gebruikt worden door overwinterende insecten en mogelijk ook algemeen voorkomende zoogdiersoorten zoals egel en muizen. Daarnaast is jaarlijks sprake van een terugkerende broedgeval van een boerenzwaluw in de loods. Het broedgeval van de boerenzwaluw zal met de sloop van de loods verdwijnen. Deze broedvogelsoort is echter geen typische bewoner van droog bos. Buiten het broedseizoen zijn nestgelegenheden van de boeren zwaluw niet beschermd. Uit het nadere onderzoek naar flora, vleermuizen en reptielen is ter plaatse van de houthandel, geen leefgebied van beschermde soorten aangetroffen. Geconcludeerd kan worden dat de EHS ter plaatse van de bestaande houthandel momenteel geen bijzondere ecologische waarde heeft.

Afbeelding 4. Locatie van het plangebied en de aanduiding in het groenbeheerplan 2016 (EHS dat onderdeel is van plangebied in rood bron: <https://webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart>)

Met het verwijderen van de erfverharding zal de toevoer van regenwater het omringende bosgebied toenemen, omdat meer regenwater in de bodem kan infiltreren. Met de sloop van de loods en de woningbouw aan de westzijde van het gebied zal naar verwachting geen veranderingen optreden op omgevingsfactoren zoals licht, geluid of verontreinigingen. Op afbeelding 9 is te zien dat ter plaatse van de EHS geen bouwvlakken zijn geprojecteerd in de EHS. Het gebruik van de houthandel is vergelijkbaar met het gebruik van het plangebied door bewoners als gekeken wordt naar vervoersbewegingen en menselijke aanwezigheid.

De potentiële waarde van het plangebied is het vormen van een bosrand van diverse inheemse soorten, soorten zoals Gelderse roos, zoete kers, krent en kornoelje. In bosranden wordt veelal een hogere biodiversiteit gehaald dan in bossen met productiefunctie. Er zijn goede mogelijkheden om de potentiële waarde van het plangebied tot uitdrukking te laten komen in tuinen.

productie, terwijl dit gebied geen onderdeel is van de EHS.

Het is bekend dat aan de randen van steden en dorpen een hogere biodiversiteit te vinden is dan in agrarische gebieden of bossen met een productiefunctie. Of de potentiële waarde wordt behaald is afhankelijk van de inrichting en beheer van de tuinen.

Met het realiseren van tuinen, die passen bij het beheertype droog bos is geen sprake van oppervlakteverlies, maar kan deze ontwikkeling juist gezien worden als middel om dichterbij de doelstellingen van de EHS te komen.

3.3 De robuustheid en aaneengeslotenheid van de EHS (criteria 2, 5 en 6) & De verbindingsfunctie van het gebied voor soorten en ecosystemen (criteria 4)

De beoordeling van de aaneengeslotenheid en robuustheid is gebaseerd op de ruimtelijke verspreiding van de EHS. In afbeelding 4 is aangegeven dat het gehele bosgebied rondom Austerlitz bestaat uit droog bos met productie. Daarnaast zijn de bestaande lanen in het bos met het landschapselement L01.07 Laan aangeduid. Met de woningbouw in het bestemmingsplan Dorpsplan Austerlitz wordt de aaneengeslotenheid van de EHS rondom Austerlitz niet aangetast, omdat de aangewezen EHS aan de rand is gelegen van het dorp en het bosgebied. Ook blijft met het plan de laan aan het zuidzijde van het plangebied in takt. De verbindingsfunctie die lanen hebben in bosgebieden, wordt niet aangetast.

Indien de EHS binnen het plangebied onderdeel gaat vormen van achtertuinen en deze natuurlijk worden ingericht en beheerd (ecologische tuin) zal sprake zijn van een verbetering in aaneengeslotenheid, omdat de bestaande loods en de erfverharding verdwijnt. Bebouwing en verharding betekent een verstoring in de aaneengeslotenheid. De aaneengeslotenheid en verbindingsfunctie wordt geoptimaliseerd als geen hoge schuttingen (en open aan onderzijde voor onder andere egels) tussen de tuinen worden aangebracht en erfverharding zo veel als mogelijk achterwege blijft.

3.4 Reliëfbeleving en extreme historische gelaagdheid

Ter plaatse van het plangebied zijn geen opvallende variaties in reliëf aanwezig, omdat het gebied in gebruik is als houthandel. Het reliëf is verstoord, het terrein is in het verleden geëgaliseerd en het grootste deel van het terrein is verhard, zie afbeelding 5. Van een natuurlijk micro-reliëf is geen sprake. Aan de noordzijde van de houthandel is sprake van een wal van grond en puin, zie afbeelding 6.

Afbeelding 5 & 6. Zicht op de westelijke grens van de houthandel (links) en Zicht op de wal met grond en puin aan de noordzijde van het plangebied (bron: Linda Dresmé, 12-5-2015)

4 BESLISBOOM

De beslisboom is een onderdeel van de EHS-wijzer van de provincie Utrecht en is bedoeld om de initiatiefnemer te ondersteunen in het toetsen van de EHS. De belangrijkste regel is dat nieuwe ontwikkelingen in de EHS per saldo niet mogen leiden tot significante aantasting van de EHS, tenzij er een groot openbaar belang is én alternatieven ontbreken (Nee tenzij).

Doel van de EHS-wijzer

Het Utrechtse EHS-beleid is vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS). In de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) zijn de regels opgenomen waaraan ruimtelijke plannen van gemeenten moeten voldoen. Het beleid is toegelicht in de EHS-wijzer voor gemeentelijke RO-medewerkers, ecologisch adviseurs initiatiefnemers, om zoveel mogelijk informatie aan te reiken. De gemeente is verantwoordelijk voor het ruimtelijk plan.

De provinciale rol en de rol van de gemeente

De EHS is als provinciaal belang vastgelegd in PRS en PRV. Volgens de PRV moet de gemeente in het ruimtelijk plan (meestal het bestemmingsplan) de EHS beschermen, in stand houden en ontwikkelen. Dit gebeurt dan via de bestemmingsplanregels en de verbeelding. In de ruimtelijke onderbouwing is beschreven op welke wijze wordt omgegaan met de EHS. De provincie beoordeelt in de formele procedure van voorontwerp, ontwerp en vastgesteld plan of hieraan voldaan is.

De beslisboom bestaat uit een aantal fasen; de oriëntatie, ecologisch onderzoek, besluitvorming gemeente en borging. De eerste twee fasen van de beslisboom zijn in de hierop volgende paragrafen ingevuld, zie afbeelding 7 en 8.

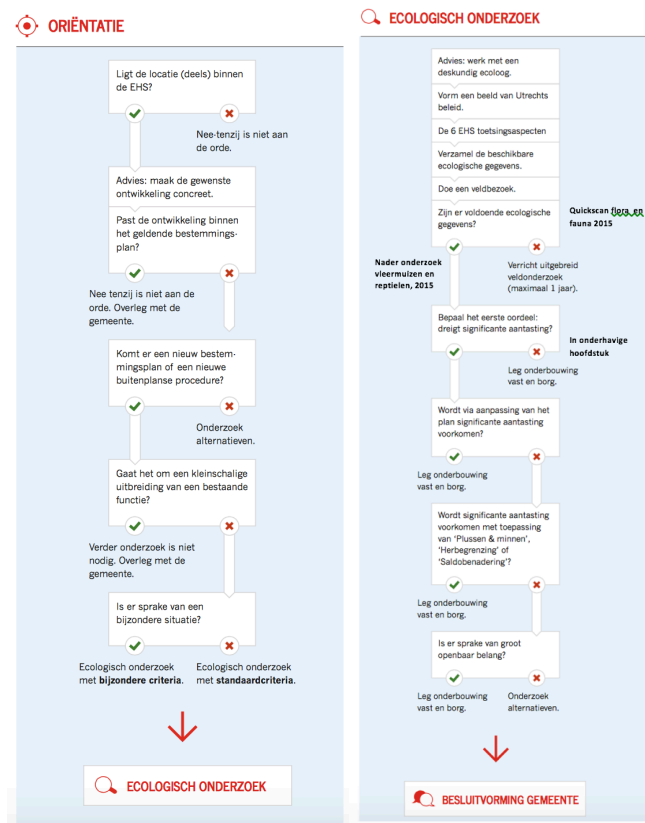
4.1 De oriëntatie

Afbeelding 7 geeft de beslisboom weer voor de oriëntatiefase. Het antwoord op de eerste vraag: "Ligt de locatie (deels) binnen de EHS?" is ja. Afbeelding 2 en 9 laten de EHS ter plaatse van het plangebied zien. Een relatief kleine strook (130 x 30 m) aan de oostzijde van plangebied 2 is aangewezen als EHS. In het bestemmingsplan Dorpsplan Austerlitz krijgt deze strook de bestemming bos, terwijl de bestaande bestemming bedrijf (houthandel) is. Het eigendom van de strook die in de EHS is gelegen, wordt overgedragen aan de toekomstige eigenaren van de woningen. Deze strook EHS wordt onderdeel van de relatief lange achtertuinen, zie afbeelding 9.

Het antwoord op de tweede vraag of sprake is van een ontwikkeling die past binnen het bestemmingsplan is het antwoord: nee. Het antwoord op de vraag of er een nieuw bestemmingsplan wordt opgesteld of dat sprake is van een nieuwe buitenplanse procedure, is dat een nieuw bestemmingsplan wordt opgesteld. Het antwoord op de vraag of het gaat om een uitbreiding van de bestaande functie, is het antwoord nee. De functie verandert van bedrijf naar wonen. Met de vraag of sprake is van speciale situatie wordt bedoeld of sprake is van een van de 7 situaties te weten: (1) een agrarische ontwikkeling op een bestaand agrarisch bedrijf; (2) een intensivering van een bestaande functie binnen het daartoe bestemde vlak; (3) een recreatieve toegangspoort; (4) een militaire ontwikkeling binnen omheind terrein; (5) een groot project met diverse samenhangende onderdelen; (6) topgebieden en subtopgebieden; (7) lopende specifiek genoemde gebiedsprojecten. Geen van deze situaties gelden voor onderhavig plangebied. D

erhalve gelden geen bijzondere criteria voor het ecologische onderzoek.

Afbeelding 7 & 8. De beslisboom voor de eerste twee fasen van de EHS toets (bron: provincie Utrecht)

4.2 Het ecologische onderzoek

Oriënterend ecologisch onderzoek

In januari 2015 is een oriënterend ecologisch onderzoek uitgevoerd, ter plaatse van het plangebied Dorpsplan Austerlitz (J.M. Perk, Koenders & Partners). Geconcludeerd is dat nader onderzoek benodigd zou zijn naar vleermuizen, zandhagedis, levendbarende hagedis en hazelworm. Voor vleermuizen zou een onderzoek naar verblijfplaatsen in de te slopen school benodigd zijn en voor de paardenweide vooral een onderzoek of deze wordt gebruikt als foerageergebied. Reptielen worden ter plaatse van de paardenweide en het opslagterrein verwacht. Andere beschermde soorten worden op basis van het oriënterende onderzoek niet verwacht.

Aanvullend ecologisch onderzoek

In de zomer van 2015 is een nader onderzoek uitgevoerd naar reptielen en vleermuizen ter plaatse van de houthandel, paardenweiden (deelgebied 2) en de school (deelgebied 1). De resultaten voor deelgebied 1 worden in het kader van onderhavige toets aan de EHS buiten beschouwing gelaten.

De school is geen onderdeel van de EHS en grenst ook niet aan de EHS. De beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet staat (inhoudelijk) los van de procedure in het kader van de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Het aanvullend ecologisch onderzoek (Dresmé,L., DresmévanderValk) geeft aan dat de EHS binnen het plangebied bestemmingsplan Dorpsplan Austerlitz geen onderdeel is van het leefgebied van de levenbarende hagedis, zandhagedis of hazelworm. Ook is het plangebied geen onderdeel van een essentieel foerageergebied of migratieroute van vleermuizen. Aanvullend op het advies van omgevingsdienst regio Utrecht, om huismus te onderzoeken, kan worden aangegeven dat tijdens de onderzoeksronde naar reptielen het terrein van de houthandel steeds is onderzocht. Ook is gelet op andere soorten. Wat opviel is dat een kolonie huismus broedt op het dak van de eigenaar van de houthandel aan de Dirkje van Barneveldweg 48. Hierover is ook contact geweest met de eigenaar van de houthandel. Hij beschreef dat de huismus mee eet met de kippen. Zijn huis en tuin blijven behouden. Hij heeft de huismus nog nooit op het dak van de loodsen of schuren van de houthandel zien broeden. Het dak dat uit golfplat bestaat is niet geschikt als nestgelegenheid voor huismus. Broedgevallen van de huismus binnen het plangebied dat onderdeel is van de EHS, is conform de bevindingen van het oriënterende ecologische onderzoek uitgesloten.

4.3 Significante aantasting

In de beslisboom wordt aangegeven dat getoetst moet worden of sprake is van significante aantasting. In de EHS-wijzer wordt de 'significante aantasting' gebruikt om aan te geven dat de aantasting van ecologische waarden en kenmerken in een gebied 'van betekenis' zijn. In de provincie Utrecht wordt op grond van 6 toetsingsaspecten bepaald of sprake is van significante aantasting.

Er bestaan geen exacte normen waarmee significante aantasting is aan te tonen, mede omdat er altijd meerdere toetsingsaspecten aan de orde zijn. Maar in zijn algemeenheid is te stellen dat een aantasting eerder significant is als (bron: EHS-Wijzer):

- De oppervlakte die wordt aangetast groter is;
- De aantasting ingrijpender is (bijvoorbeeld een sterkere grondwaterstandsaling of een bredere strook asfalt met meer autoverkeer);
- Het type natuur (beheertype) zeldzamer is (nationaal en provinciaal);
- De natuur ouder is;
- Het type natuur moeilijker te vervangen is;
- De natuur van hogere kwaliteit of beter ontwikkeld is;
- Er een groter potentieel aan zeldzamere of hogere kwaliteit natuur is;
- De ecologische verbinding tussen natuurterreinen verslechtert;
- De soorten die te lijden hebben zeldzamer zijn of een negatieve trend vertonen (bijvoorbeeld soorten die we graag willen behouden en die op de rode lijsten en oranje

Momenteel bestaat de EHS binnen het plangebied uit erfverharding, opslag van hout en materialen. De huidige ecologische waarde bestaat uit jaarlijks terugkerende broedgeval van een boerenwaluw in de loods.

Daarnaast worden de stapels hout gebruikt door overwinterende insecten en mogelijk ook algemeen voorkomende zoogdiersoorten zoals egel en muizen. Uit het nadere onderzoek naar flora, vleermuizen en reptielen is ter plaatse van de houthandel, geen leefgebied van beschermde soorten aangetroffen.

Geconcludeerd kan worden dat de EHS ter plaatse van de bestaande houthandel momenteel geen bijzondere ecologische waarde heeft.

De oppervlakte van de strook EHS binnen het plangebied is circa 3900 m² en is gezien de omgeving van het gebied (het dorp Austerlitz is omringd door bos dat is aangewezen als EHS) relatief klein, zie afbeelding 9. De verandering van functie is mogelijk een verbetering ten opzichte van de huidige situatie, waarbij verharding en gebouwen verdwijnen. Een verbetering van de invulling van de EHS kan worden bereikt als aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Hierbij dient geen of in beperkte mate erfverharding te worden toegepast, dienen alleen erfafscheiding te worden toegepast die niet belemmerend zijn voor kleine zoogdieren en dienen aan de oostzijde van de EHS een aantal inheemse soorten in bosrand-verband te worden aangeplant en te worden onderhouden. Daarnaast zou bebouwing zoals schuren hooguit kleinschalig worden aangebracht, bij voorkeur helemaal niet en verlichting terughoudend te worden toegepast.

Met het wegnemen van de erfverharding neemt de watertoevoer van de directe omgeving toe, omdat meer regenwater in de ondergrond kan inzijgen. De aanwezige natuur is niet zeldzaam, oud of onvervangbaar. In de bestaande situatie is geen sprake van een hoge kwaliteit natuur, bestaande ecologische verbinding of soorten die zeldzamer zijn of een negatieve trend vertonen. Geconcludeerd wordt dat met het vaststellen van het bestemmingsplan Dorpsplan Austerlitz geen significante aantasting van de EHS zal optreden. Met het voldoen aan een aantal voorwaarden voor een ecologisch verantwoord tuin, is sprake van een verbetering van de ecologische waarden van de EHS. Op deze wordt voldaan aan het instrument plussen en minnen: Het negatieve effect van een ontwikkeling kan met voor natuur positieve ingrepen worden opgeheven zodat er geen sprake is van een significante aantasting van de EHS.

Afbeelding 9. De geplande woningen en de tuinen in deelgebied 2 van het bestemmingsplan Dorpsplan Austerlitz met in rood de EHS (bron: opdrachtgever in J.M. Perk, Koenders & Partners)

5 CONCLUSIE

De provincie heeft aangegeven dat een toets in het kader van de EHS benodigd is voor bestemmingsplan Dorpsplan Austerlitz. De beoogde ontwikkelingen is binnen de EHS pas mogelijk, als deze ontwikkelingen niet leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS. Onderwerp van onderhavige rapportage is een toets op de effecten als gevolg van de bestemmingsplanwijziging op de EHS. Conform de methodiek van de EHS-wijzer van de provincie geeft onderhavige toets alleen inzicht in de eerste twee fasen; de oriëntatie en het ecologische onderzoek. De laatste twee fasen; besluitvorming gemeente en borging, vinden buiten onderhavige rapportage plaats.

De beoordeling in hoeverre sprake is van aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken op de EHS is geanalyseerd op basis van het beantwoorden van de volgende vragen:

- Wat zijn de wezenlijke waarden en kenmerken van de huidige en toekomstige EHS ter plaatse?
- Hoe ziet 'de beslisboom' van de 'EHS- wijzer' eruit als deze onderbouwd wordt ingevuld?
- Wat is de verandering in toekomstig ruimtegebruik?
- In hoeverre zijn de effecten significant als gevolg van de voorgenomen woningbouw en het gebruik van het plangebied significant?

De wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS ter plaatse van het bestemmingsplan Dorpsplan Austerlitz worden gevormd door de potentiële waarden. De huidige waarde is laag, vanwege de aanwezige erfverharding en bebouwing. Van significante aantasting is geen sprake, omdat geen huidige natuurwaarden worden aangetast. Maar ook de potentiële waarde dient te worden beschermd. Met de inrichting van de EHS als tuin, kan deze functieverandering aansluiten op de doelstellingen van de EHS. Met het voldoen aan een aantal voorwaarden voor een ecologisch verantwoorde tuin, is ook geen sprake van aantasting van potentiële waarde oftewel de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. Een verbetering van de ecologische waarden van de EHS op al reeds verstoord terrein is haalbaar. Op deze manier wordt voldaan aan het instrument plussen en minnen: Het negatieve effect van een ontwikkeling kan met voor natuur positieve ingrepen worden opgeheven zodat er geen sprake is van een significante aantasting van de EHS.

De volgende voorwaarden dienen te worden opgenomen in de bestemmingsplanregels op de locatie van de tuinen die in de EHS vallen:

- Erfverharding is niet toegestaan;
- Erfafscheiding is niet belemmerend voor kleine zoogdieren, dus aan de onderzijde 10 cm open. (Zodat egels eronder door kunnen);
- Aan de oostzijde van de EHS worden een aantal inheemse soorten in bosrand-verband aangeplant en wordt als zodanig onderhouden door de eigenaar.
- Het is niet toegestaan om uitheemse plantensoorten aan te planten.
- Het bouwen van bouwwerken is kleinschalig toegestaan. (de percentage hiervan zou een advies zijn de gemeente)
- Verlichting wordt terughoudend toegepast, dat wil zeggen zo laag mogelijk bij de grond en met zo min mogelijk strooilicht richting het oosten.

LITERATUURLIJST

- Dresmé, L. Nader onderzoek reptielen en vleermuizen Schoolweg te Austerlitz, 15 oktober 2015
- Natuurbeheerplan 2015. 2014. provincie Utrecht
- Perk, M. Koenders & Partners, ecologische quickscan met nee tenzij toets, 9 juli 2015.
- Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013, provincie Utrecht. 2013
- Provinciale ruimtelijke structuurvisie, provincie Utrecht. 2013-2028
- Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro)
- Streekplan 2005-2015, provincie Utrecht: <https://webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart>
- <http://ehs-wijzer.provincie-utrecht.nl/ecologisch-onderzoek.html>
- <http://ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl>
- <http://www.portaalnatuurenlandschap.nl>